

PRESIDENT
CARLES PUIGDEMONT

Retornem-hi

En el període d'una mica més de dos mesos, els catalans haurem d'anar dues vegades a les urnes: el dia 12 de maig per decidir la composició del Parlament de Catalunya, i el dia 9 de juny —encara no un mes després— per escollir els membres del Parlament Europeu.

Són dues eleccions de gran transcendència per allò que hi ha en joc, per tot el que se'n derivarà i pel que en depèn el nostre futur. El nostre futur com a nació amenaçada pels qui fa segles que malden per la seva dissolució, el nostre futur com a projecte europeu basat en uns valors que clarament avui també estan amenaçats des de dins i des de fora.

Per raons de cost econòmic i organitzatiu, però sobretot per incentivar la participació en un context en què el risc de desencís democràtic no el podem subestimar, crec que ambdues eleccions haurien pogut anar plegades i poder donar així un missatge d'eficiència i eficàcia com el que ja es va donar fa cinc anys quan les eleccions europees van coincidir amb les municipals. Vull recordar que aleshores la participació a Catalunya va ser gairebé del 61%, deu punts més que la mitjana europea i quinze punts més que en les eleccions anteriors, i quan es donen aquestes xifres, hi guanya Catalunya i hi guanya Europa.

Però el president Aragonès ha considerat que hi ha raons de més pes per fer-ho d'una altra manera, i vet aquí que ens trobem davant d'un calendari electoral imprevist i sobtat, que ens obliga altre cop a prendre decisions transcendents en molt poc temps.

Per això avui sóc aquí. Per això avui comparec davant vostre en aquesta històrica ciutat d'Elna a la qual us agraeixo enormement que hagueu vingut per escoltar les raons que em porten a prendre les decisions que he decidit prendre, amb l'esperança i poc dissimulada intenció que les compartiu i m'hi acompanyeu.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

Permeteu-me que comenci fent un exercici de recordatori i de context.

Res del que jo he fet i decidit al llarg d'aquests sis anys i mig no es pot entendre si no es té present –al marge de si es comparteix o no-- què ens va impulsar a anar a l'exili. Ara cal recordar-ho especialment, perquè s'aprecia millor el sentit profund que ens hi va empènyer: davant d'una repressió que s'anunciava ferotge, llarga i omnívora, calia protegir per damunt de tot, fins i tot per damunt de les circumstàncies personals, les institucions del nostre país i la decisió sobirana del poble de Catalunya a través del seu Parlament, que n'és el legítim representant, de proclamar la independència. L'Estat espanyol va desencadenar una repressió general que buscava castigar el poble de Catalunya, tot sencer, per haver gosat votar per la llibertat; per això no ha escatimat esforços per perjudicar el nostre autogovern, la nostra economia, la nostra convivència, la nostra projecció al món, mentre va engreixant de manera accelerada i desacomplexada els ressorts del poder econòmic, judicial i mediàtic de Madrid. D'això en donaré detalls més endavant que els hauríem de gravar a l'entrada de cada casa perquè tothom conegui, de manera pràctica i comprovable, com aquesta repressió estructural perjudica la vida de tots els catalans. I quan em refereixo a tots els catalans no me'n deixo ni un, ni tan sols els qui aplaudien els cops de porra, clamaven per un 155 permanent i s'alegraven d'empresonaments i exilis. La repressió no els estalvia ni a ells, perquè les afectacions al nostre model de salut o les desinversions en infraestructures ens perjudiquen a tots els catalans per igual.

Es buscava un escarment i un escarni, de manera que ens havíem de conjurar per impedir que la institució de la presidència de la Generalitat caigués a les urpes dels tribunals d'excepció conxorxats per assumir el rol de salvadors de la pàtria que en el passat pertocava tradicionalment a l'exèrcit.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

Per aconseguir-ho, és a dir, per impedir que la institució de la presidència fos ostatge o moneda de canvi, he procurat tenir la paciència, la perseverança i la perspectiva que vaig recomanar en el meu darrer discurs abans d'anar a l'exili, sense les quals hauria estat impossible fer front als desafiaments de tota mena amb què ens hem trobat, no hauríem pogut tenir la fortalesa per prendre decisions incòmodes, i no hauríem sabut mantenir la posició en moments de grans adversitats, incerteses i incomprensions.

Ja us podeu imaginar que no ha estat gratuït, tot aquest combat. No n'hem parlat gaire i jo no sóc gaire partidari de parlar-ne, però els costos personals que ens han volgut fer pagar per mantenir la posició, la pressió a la qual estem sotmesos per tal d'afeblir les nostres conviccions, els hem pogut assumir perquè sempre hem tingut present la raó profunda que ens va impulsar a l'exili. I perquè, deixeu-m'ho dir aquí amb tota solemnitat, hem tingut la complicitat incondicional de les nostres famílies i amics, i de milers i milers i milers de catalans que sempre hi heu sigut, que sempre ens heu acompanyat i ens heu fet saber, per moltes vies, que podíem comptar amb vosaltres.

Doncs bé, puc dir-vos amb orgull que sis anys i mig després, tots els intents d'arrossegarnos per un camí de renúncia, d'humiliació o de rendició, han fracassat. Han fracassat els intents d'extradició a totes les jurisdiccions on ho han intentat, i han fracassat tots els intents de seduir-nos amb indults i solucions felices que no tenien cap altre propòsit que desactivar-nos a canvi de tranquil·litat personal.

Per això avui que els desafiaments són tan grans, que les necessitats dels catalans són tan peremptòries, tota aquesta capacitat de resistència i tots els aprenentatges acumulats els hem de mobilitzar al servei de la defensa de Catalunya i correspondre amb la màxima convicció i determinació a l'oportunitat que se'ns obre al davant.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

Perquè en les properes eleccions al Parlament no triarem només qui governa una autonomia cada dia més inoperant i resignada. Caldrà triar entre els qui volen acabar la feina d'enfonsar la nació i adscriure Catalunya en el concert de les regions espanyoles, com una comunitat autònoma més on el que abans eren els elements que configuraven la seva identitat nacional es converteixin en expressions pintoresques i singulars de la varietat regional espanyola, i els qui volem acabar la feina que vam començar perquè Catalunya sigui reconeguda en el concert de les nacions independents del món i pugui oferir als seus ciutadans el model de societat i el futur de progrés i llibertat que cap dels règims polítics espanyols no ha estat capaç d'oferir fins ara.

I en conseqüència, en aquest moment de tria decisiva en què tenim davant nostre una oportunitat de represa, de religar novament, d'impulsar, d'aixecar Catalunya i treure-la de la letargia paralitzant de tants anys de divisió i repressió per un costat i d'estèril conformisme dialogant per l'altre, hem de bastir un projecte de lideratge clar, ambiciós i sense complexos, que parli de tu a tu amb l'Estat i tingui una veu pròpia reconeixible internacionalment. Hem de defugir mediocritats i sectarismes, hem d'allunyar-nos de la resignació i el derrotisme que mai no han estat aliats a la causa de Catalunya i construir, amb autoestima i autoexigència, un futur compartit amb tots i cadascun dels nostres conciutadans. Com vam fer en el passat quan Catalunya va incorporar-se com un dels països pioners a la primera revolució industrial i va donar peu a la Renaixença, avui que el nostre país és el pol de coneixement més important del sud d'Europa ens hem d'incorporar amb veu pròpia a la quarta revolució industrial que ens empenyi com ho va fer la primera.

És evident que la primera tria amb què em confronto és molt personal. Ara mateix sóc membre del Parlament Europeu i havia expressat al meu partit la intenció de tornar a encapçalar les eleccions europees i continuar lluitant cinc anys més a Brussel·les i Estrasburg per internacionalitzar el conflicte i defensar els interessos de Catalunya a Europa.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

La feina feta aquesta legislatura ens permet presentar un full de serveis molt satisfactori, perquè hem complert amb el que ens vam proposar i hem situat el problema polític entre Catalunya i Espanya al cor de les institucions europees. Ens heu vist confrontar-nos a poderosos adversaris i no arronsar-nos davant de ningú; mai com ara s'havia parlat tant de Catalunya en termes polítics i s'havia obert una escletxa tan perceptible que permetés eixamplar el coneixement de la situació que vivim. No tinc cap dubte que aquesta és una feina importantíssima que cal continuar fent sense defallir.

Però quan es tracta de Catalunya i dels seus interessos, no sóc conformista, no m'agrada resignar-me, no busco què és el més còmode i menys arriscat a nivell personal. I jo no podria explicar, ni tan sols a mi mateix, que després de passar sis anys i mig defensant la presidència a l'exili, ara que s'obre l'oportunitat de fer possible la seva restitució, ara jo defugís aquesta responsabilitat.

És per això que he decidit presentar-me a les properes eleccions al Parlament de Catalunya, i de proposar la meua candidatura a la restitució de la presidència de la Generalitat; per reprendre el camí que la repressió i la divisió van bloquejar, i lluitar amb la mateixa determinació amb què ens heu vist lluitar tots aquests anys per oferir als nostres conciutadans la qualitat de vida i el país que es mereixen pels esforços que fan, per la suor del seu treball, per les esperances que ningú no els pot robar i per les decisions que tenen tot el dret de prendre lliurement.

Aquesta oportunitat s'ha d'encarar amb totes les conseqüències i alhora amb tot el compromís. És el que demanaré al grup parlamentari i als membres del meu govern si tinc la confiança del Parlament, perquè no podem reprendre cap camí i encara menys esperar culminar-lo amb èxit si no comencem per ser exigents amb nosaltres mateixos i dedicar-nos a recuperar el bon govern i la bona administració al servei dels ciutadans. En aquest sentit, i perquè no vull que existeixin dubtes al respecte ni es facin especulacions interessades que qüestionin aquest compromís, he decidit renunciar a formar part de la

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

l·lista a les eleccions al Parlament Europeu i sumar els màxims esforços a l'objectiu principal que ens hem de fixar: culminar amb èxit el procés d'independència que vam engegar l'octubre del 17 en una legislatura en què precisament s'escaurà el desè aniversari del referèndum de l'1 d'octubre.

Crec que no m'equivoco si afirmo que la majoria de nosaltres compartim la idea que la millor proposta per correspondre a les esperances de la gent i poder batallar amb la màxima fortalesa en tots els fronts seria una candidatura unitària. Jo, en tot cas, ho crec fermament. Des de l'experiència de Junts pel Sí no hi ha hagut mai més cap altra proposta política tan engrescadora, tan mobilitzadora i tan poderosa com aquella. Ja m'ho perdonaran els companys del meu partit, però ni Esquerra Republicana ni Junts per Catalunya anant per separat hem pogut esdevenir el primer grup parlamentari del país en les dues darreres eleccions nacionals i haurem de suar molt per poder-ho aconseguir el dia 12 de maig. Per això mai no he deixat de demanar unitat, a risc de quedar-me predicant en el desert, perquè quan més hem avançat ha estat justament quan més units hem anat.

Sóc dels que crec que els reptes que tenim al davant només els podrem encarar amb garanties d'èxit si recuperem la força de la unitat. No me'n desdiré mai, i ningú fins ara no m'ha pogut demostrar els beneficis per al país i per als nostres conciutadans de la desunió i la baralla entre nosaltres.

Sé que ara per ara l'opció d'una l·lista unitària té poderoses resistències i, atesa la precipitació amb què s'han convocat les eleccions, no disposem tots plegats del temps necessari per vèncer-les. Igualment també sé que hi ha gent de diverses sensibilitats que fa temps que hi treballa de manera discreta i honesta per arribar a fer-ho possible, i a ells els vull expressar la meva disponibilitat a contribuir a aquest esforç.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

Per això tinc clar que la candidatura que encapçalaré haurà d'anar més enllà del que és el meu partit, Junts per Catalunya, i haurà d'incorporar perfils i suports provinents d'altres sectors, convençut que les nostres opcions de victòria passaran per mantenir-nos fidels a l'esperit de servei i la generositat amb què va néixer Junts, a la seva vocació d'entendre el partit com una eina i no pas com una finalitat. Al planter de gent solvent que ha anat adquirint experiència aquests darrers anys s'hi han de continuar incorporant nous referents i nous valors que siguin capaços de retornar als nostres conciutadans la confiança que han de tenir en les institucions catalanes.

Sóc conscient de les dificultats i de la situació general del país. Algunes d'aquestes dificultats són extremes i urgents de resoldre. Des de la sequera fins a l'ensenyament, passant per la sanitat, la llengua, el laberint de la burocràcia o l'habitatge. Ningú no discuteix que les respostes a donar-hi no poden ser simples, i que caldrà temps per reorientar polítiques que ja no funcionen –sigui per han quedat obsoletes, sigui perquè eren errònies des de bon principi-- i agrupar consensos en la nostra societat per emprendre els canvis necessaris. Deixeu-me advertir, en aquest punt, i perquè segur que en la campanya ens hi trobarem, que com més simple i fàcil sembli la recepta, més desconfiança hi hem de tenir. Però també és cert que per més recursos que puguem dedicar-hi i per més consensos parlamentaris que puguem articular, sense lideratge no anirem gaire lluny. Si no hi ha lideratge, el més probable és que la gent no ens segueixi, farta de la política que ho fia tot al relat.

Liderar vol dir decidir, vol dir assumir la responsabilitat d'impulsar polítiques i emprendre projectes sense complexos quan calgui fer-ho, o de plantar-se quan sigui necessari; vol dir autoexigència interna i exigència al conjunt del país. Liderar des d'un projecte propi, que no sotmeti les nostres institucions i les nostres polítiques a les estratègies de partit o a les prioritats del Govern espanyol, i que entomi la responsabilitat d'adreçar-se al país amb serenor i rigor i no amb propaganda, especialment en les crisis i els moments difícils i desagradables.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

I de la mateixa manera que sóc conscient de les dificultats i la situació general del país, també sé que el context de la Catalunya d'avui no és el mateix que el del 2017. I no ho dic només pels canvis que opera en una societat el propi pas del temps, o per les marques doloroses que ens va deixar la pandèmia, tan difícils d'oblidar i de superar. O pel desànim i descoratjament col·lectiu per la impotència davant l'horror de la guerra provocada per l'agressió russa contra Ucraïna i l'amenaça que representa per a la pau a Europa, i davant l'horror de les morts incessants de tants innocents a Israel i Palestina. O per l'impacte vertiginós que té la globalització tecnològica que actua com a cavall de Troia d'una globalització cultural en la qual les cultures minoritàries són considerades prescindibles perquè no tenen la massa crítica suficient per fer rendible un negoci o un projecte cultural. I tampoc no ho dic només perquè la Catalunya d'avui és un país semat per una sequera alarmant, amb sistemes fluvials tan importants per milions de persones com és el del Ter que estan literalment al límit.

Tot això fa que la Catalunya d'avui sigui diferent de la del 2017, és cert. Però no només. No seria honest i no podria servir al propòsit de liderar el Govern del meu país si no fos conscient, també, del desànim, la desmobilització i la pèrdua de confiança d'una part de la població que, esperançada a poder fer possible finalment el somni d'un país lliure i millor, i que va respondre sempre que se li va demanar, s'ha decebut per la nostra incapacitat –la dels partits polítics i la de les organitzacions civils-- de culminar aquella esperança. La frustració perquè vam deixar la feina a mitges i perquè en tots aquests anys no hem sabut corregir la desunió i l'enfrontament intern, ha conduït a la fragmentació i la malfiança. Tot això afegit a la duríssima repressió i l'atac sistemàtic de l'Estat espanyol, ha fet que molta gent es quedés a casa a l'espera d'un nou moment, decidís abstenir-se o votar el mal menor.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

I han provocat, també, un derrotisme i una inflació d'autocrítica que, per bé que són comprensibles, no em semblen ni justos ni realistes.

Perquè, malgrat tot, no ens han derrotat ni tenim només raons per lamentar-nos.

Per això sóc també avui aquí, per acabar la feina. Per demanar que deixem de flagel·lar-nos més i recrear-nos en els nostres errors, i passem a aprendre'n i a superar-nos a partir d'allò que sabem que podem fer, que ja hem demostrat que som capaços de fer. No hi ha hagut ni un sol dia d'aquests gairebé sis anys i mig que no hagi examinat amb autocrítica les decisions que vam prendre l'octubre del 2017, però no hi ha hagut tampoc ni un sol dia en què no hagi après de l'experiència ni hagi abandonat l'esperança de culminar la feina. Cap dia hem deixat de treballar per trobar la manera de fer-ho millor, per treure més profit de les nostres fortaleces i dels aprenentatges sobre nosaltres mateixos i sobre els nostres enemics que volen que desapareguem com a nació. Aquest ha estat el sentit de mantenir la posició peti qui peti, en qualsevol circumstància. No és gens fàcil quan ets l'objectiu d'una cacera a l'home i d'una persecució destructiva per tots els mitjans legals i il·legals, cada dia de la teva vida durant més de sis anys. Però em vaig comprometre a mantenir la posició per si arribaven oportunitats que ens permetessin deixar de resistir i de defensar-nos, i

passar a la proposta, a l'acció positiva, entorn de la qual poder articular una majoria sòlida i decidida.

I les oportunitats han arribat. Han arribat en un context que obre una nova fase política, en la qual es donen determinades circumstàncies que hem d'aprofitar. Circumstàncies que, val a dir-ho, també hem estat capaços de crear nosaltres mateixos encara que a vegades fa la impressió que amortitzem massa ràpid algunes conquestes que ens haurien d'estimular a persistir.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

Per il·lustrar una mica aquest nou context fixem-nos en el que ha passat tan sols en els darrers cent vint dies. Han passat coses de gran rellevància que no havien ocorregut mai.

1. Que un primer ministre d'un estat membre de la Unió Europea hagi hagut de ser investit gràcies a un acord negociat i firmat fora del seu país és la primera mostra de l'excepcionalitat de l'etapa que hem obert i constata a ulls de tothom l'anomalia democràtica de la qual partim.
2. L'acord de Brussel·les fixa el marc d'aquesta nova etapa en què volem resoldre el conflicte entre Catalunya i Espanya, i ho fa començant d'una manera inèdita en la tradició negociadora del catalanisme: compartint un mateix relat entorn de les raons que ens han portat fins aquí. Raons històriques, profundament arrelades i compartides per totes les tradicions del catalanisme, des del més pactista al més reivindicatiu, i que totes tenen a veure amb el reconeixement nacional de Catalunya.
3. Per primera vegada en sis anys i mig podem tornar a treballar sense l'amenaça d'aquella repressió ferotge i omnívora que ens ha pesat i ens pesa encara com una llosa, i que es fa sentir fins i tot damunt la nostra administració. La llei d'amnistia comportarà la reversió d'un error en el qual van caure tant el PP com el PSOE, i que un estat de dret no es pot permetre: l'error de delegar en la policia i la judicatura el que era clarament responsabilitat de la política. I era una llei que ens la negaven nit i dia, amb una contundència que no deixava lloc al dubte, i que si finalment l'hem pogut assolir és perquè hem arrossegat l'Estat a la posició que sempre havíem defensat. Quan encara teníem els nostres companys a la presó i em van venir a veure per proposar-me que m'acollís als indults que s'estaven negociant els vaig respondre exactament el mateix que els he respost fa uns mesos quan em van venir a veure per demanar el suport de Junts per Catalunya a la investidura de Pedro Sánchez: els indults pretenen desactivar el conflicte,

PRESIDENT
CARLES PUIGDEMONT

l'amnistia és una de les condicions necessàries, encara que no suficients, per resoldre'l. Avui, aquella amnistia que era impossible és a dos mesos de ser aprovada definitivament i de sortir efectes de manera immediata.

4. S'ha normalitzat l'ús oficial de la llengua catalana al Congrés dels Diputats, i hem vist l'Estat espanyol demanar-ne formalment l'oficialitat a les institucions europees. L'hem vist defensar la nostra llengua amb uns arguments que coincideixen amb els que nosaltres sempre hem proposat i com s'esperaria d'un Estat veritablement plurilingüe. I hem vist que malgrat les moltes dificultats, la majoria de tipus polític, perquè el català sigui reconegut com a llengua oficial de la Unió Europea, la feina interna i discreta no s'ha deixat de fer ni un sol dia, i tots els estats de la Unió tenen la carpeta catalana damunt la taula. El camí per a la oficialitat del català és certament més llarg del que esperàvem però ja és irreversible, i recordem que fins fa un any era una quimera.
5. I hem assegut el partit del govern espanyol en un espai de negociació a Suïssa amb mediació internacional, que no ha fallat ni una sola vegada d'ençà que vam arribar a l'acord. En aquests moments i venint d'on venim, no és el mateix reunir-se a la Moncloa, que és com jugar al Bernabeu amb l'àrbitre i el VAR a favor dels locals, que fer-ho a Suïssa amb mediació internacional, que és com jugar a Wembley amb àrbitres neutrals. I si ens hi reunim, i agraeixo la formalitat del PSOE a complir amb aquest compromís, és perquè volem negociar, no pas dialogar, sobre les dues grans carpetes que ens han portat fins aquí. Ells saben que nosaltres no hem renunciat a res, ni ho farem, i que mantenim la legitimitat i legalitat tant del referèndum com de la declaració d'independència. Ho saben tant que fins i tot ho hem escrit en l'acord que vam signar. I saben que sempre hem estat disposats a una negociació seriosa, en igualtat de condicions, en un marc favorable. Hi estic ara, i hi estava l'octubre del 17, com he explicat en diverses ocasions.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

5.1 D'una banda, hem de negociar per corregir els dèficits de l'autogovern i revertir els danys que s'han acumulat al llarg d'anys d'incompliments i d'injustícies. Aquí no hi ha excuses que valguin, ni raons de constitucionalitat que justifiquin el comportament usurer de l'Estat envers tots els catalans. Hi ha una sistemàtica espoliació dels nostres recursos i una sistemàtica i crònica falta d'inversió, mentre que la regió de Madrid que és la nostra principal competidora en molts aspectes gaudeix del dopatge sistemàtic i estructural de l'Estat. No és una opinió, són fets constatables i comprovables amb les xifres oficials de l'Estat espanyol. Hem d'acabar amb l'opacitat de les dades que ens impedeix de conèixer sense discussió la realitat, i hem de denunciar una asfíxia calculada del nostre país. Agafeu els últims anys, amb governs tant del PP com del PSOE, i veureu que en totes les inversions la constant és que mai no es compleixen les inversions a Catalunya i sempre hi ha un excés d'inversió sobre allò previst a Madrid. Mirem Renfe i Adif: en els darrers 15 anys, la diferència d'inversió entre el que es gasta a Madrid i el que es gasta a Catalunya és de 153% contra 24%.

Potser ara us cansaré però us donaré unes dades que fariem bé de portar a la butxaca per ensenyar cada vegada que ens titllin d'insolidaris i de ploramiques. Dades oficials davant les quals no val a mirar cap a un altre costat o abaixar la mirada volent dir "és el que hi ha". Són les dades de l'execució pressupostària global, comparant la de Catalunya amb la de Madrid, publicades per la mateixa Intervenció General de l'Estat:

- 2015, Catalunya 75% d'execució, Madrid 125%
- 2016: Catalunya 56%, Madrid, 113%
- 2017: Catalunya 81%, Madrid 118%
- 2018: Catalunya 58%, Madrid 101%
- Del 2019 i 2020 no dispo de dades d'execució pressupostària de Madrid, però la de Catalunya va ser del 62 i del 73% respectivament.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

- 2021: Catalunya 36%, Madrid 184%
- 2022: Catalunya 42,9%, Madrid 179%
- I primer semestre del 2013: Catalunya 16%, Madrid 52%

Dels milers de milions que s'han deixat d'invertir a Catalunya, i els milers de milions que s'han invertit de més del previst a Madrid, l'única certesa que tenim és que no disposem de la clau de la caixa per recuperar-los, perquè la nostra clau encara és a Madrid.

Fixeu-vos que l'any 2017, l'any en què segons l'Estat ens vam portar tan malament que mereixem una repressió i un escarment, és l'any en què l'Estat ha executat més inversions pressupostàries a Catalunya de tota la sèrie. El 81%. I els anys del *reencuentro*, del *diàlogo* i el suport incondicional als pressupostos de Madrid han estat en els que menys s'ha executat la inversió prevista. Mentre confrontàvem l'Estat, l'execució va ser del 81%; mentre ens hi hem aplanat, la inversió ha caigut a nivells ridículs, insultants. Repeteixo les xifres dels dos darrers exercicis tancats:

- 2021: Catalunya 36%, Madrid 184%
- 2022: Catalunya 42,9%, Madrid 179%

No és una diferència de dècimes; és una asfíxia premeditada i constant que es tradueix en milers de milions d'euros que deixen de beneficiar la vida dels catalans i contribueixen a l'enriquiment artificios del forat negre en què s'ha convertit Madrid, que xucla amb una voracitat irrefrenable per perjudici de tot l'Estat.

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

El dèficit fiscal és la peça fonamental per abordar tot aquest debat. Amb les dades disponibles i a falta de completar-les, i si hi sumem els dèficits acumulats en inversió no executada, la xifra de diners que marxen de Catalunya per no tornar-hi mai més equival, cada any, gairebé a tot el pressupost de la comunitat de Madrid. No hi ha país que pugui suportar-ho. Catalunya no ho pot suportar per més temps, perquè això són molts menys diners per pagar metges, mestres, policies; molt menys diners per habitatge, per la sequera, per la mobilitat. No estem parlant de quatre duros. Estem parlant d'una quantitat que marca la diferència entre poder retenir i atraure talent, o resignar-se a veure'l marxar. Entre estimular i impulsar la indústria d'alt valor afegit o conformar-se amb l'increment del sector dels serveis. No podem admetre cap broma ni cap banalització en aquest tema, i per això l'hem portat a la negociació de la taula de Suïssa, perquè no es pot defensar els catalans si no es denuncia aquesta greu injustícia i no es treballa per acabar-la.

El bla-bla-bla del model de finançament caducat des de fa 10 anys no els fa ni pessigolles, queixar-nos sense prendre cap decisió no serveix de res. Potser per això el govern espanyol s'ha vist incapaç de presentar pressupostos per a enguany, perquè sabia que nosaltres no anàvem a acceptar uns comptes que perpetuessin aquest espoli i no comencessin a revertir el gravíssim desequilibri que patim.

5.2. L'altre àmbit de negociació amb l'Estat és, efectivament, el del reconeixement nacional de Catalunya i del dret a l'autodeterminació. És el tema de fons. Tenim el deure d'intentar acordar un referèndum d'autodeterminació, que ha estat sempre la primera de les opcions. I si ho proposem és perquè és tan possible com ho era l'amnistia. No hi ha cap impediment constitucional perquè s'organitzi un referèndum per preguntar a

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

tots els catalans, els que estan d'acord a continuar formant part d'Espanya i els que no, quina és la seva opinió i la seva voluntat. En una societat on podem canviar de Déu sense que ens cremin a la foguera, en què podem canviar l'orientació sexual sense que ens posin a la presó o al psiquiàtric, hauríem de poder canviar de nacionalitat si ens sentim atrapats en una que no representa ni respecta allò que som, i que per accedir als drets de ciutadania obliga a una identitat nacional militant. Respectar el dret a l'autodeterminació no demana cap esforç ni cap canvi constitucional, només demana voluntat política: l'Estat espanyol ja el té reconegut des del 1977 a través del pacte internacional de drets civils i polítics, incorporat a l'ordenament intern perquè així ho marca la seva constitució.

La pregunta que sempre ens hem de fer és què farem si malgrat tots els nostres esforços i disposició a negociar, l'Estat no té voluntat política i rebutja de parlar-ne. Com he esmentat abans, en la propera legislatura catalana s'escauran els primers deu anys del referèndum d'autodeterminació i d'independència. Si la via de la negociació no dóna fruits i s'allarga estèrilment, nosaltres no podem renunciar, de cap manera, a assolir la plena independència si aquesta és la voluntat dels catalans. Però ho hem de fer millor; ara que coneixem molt millor els itineraris, les fortaleeses i les febleses, seria inacceptable que no ens preparéssim molt millor. No ens hem d'apressar però no ens podem aturar.

Sí, en aquesta legislatura proposarem a l'Estat la celebració d'un referèndum d'autodeterminació, en un context políticament més favorable del que teníem el 2017 i amb uns aprenentatges adquirits que són extraordinàriament profitosos. Però al mateix temps treballarem amb el conjunt de l'independentisme, el polític i el social, per culminar la feina que vam iniciar i deixar pendent l'octubre d'aquell any en l'escenari que persisteixi el bloqueig de l'estat i alhora persisteixi també una majoria social a favor del dret a l'autodeterminació. Al llarg d'aquests anys hem dedicat molt de temps a identificar la manera més efectiva de fer-ho, hem analitzat a fons les fortaleeses i febleses pròpies i alienes; els coneixem millor i ens coneixem millor. I sobre aquestes bases,

PRESIDENT CARLES PUIGDEMONT

l'independentisme ha de recuperar la conversa col·lectiva que havíem tingut quan vam ser capaços de derrotar l'Estat en el referèndum de l'1 d'octubre.

No ha de ser l'obra de ningú en particular ni de cap partit en concret, sinó de tots plegats, en la qual tots tenim una responsabilitat determinada.

Jo assumeixo la meua. Avui començo el compte enrere de la retornada, que només té sentit si és al servei del país. He treballat durament per preservar la institució de la presidència de la Generalitat destituïda pel 155 i per mantenir-la al marge dels interessos personals. Sempre he pensat que el retorn de l'exili de la institució de la presidència no es pot fer d'amagat, ni ha de ser una bretolada provocativa, ni per descomptat fruit d'una rendició o d'una dèria personal. No pot ser oportunista. Tampoc no ha de ser un acte al servei d'un partit o una organització en concret per obtenir rèdits electorals. No ho podem malbaratar. Si sóc candidat a la investidura, deixaré l'exili definitivament per assistir al ple del Parlament i demanar la confiança de la cambra. Se suposa que els jutges hauran aplicat les disposicions previstes a la llei d'amnistia, però si adopten una actitud de rebel·lia i insubmissió i es neguen a complir la llei, assistiré igualment al ple del Parlament si tinc la majoria per ser investit.

Per això ens caldrà molta mobilització, començant per la mobilització a les urnes. No deixem cap papereta a casa, mirem de concentrar les forces i aplegar una majoria política i social que, com en les millors ocasions de la nostra història, siguin capaces de capgirar les previsions i sorprendre els il·lusos enterradors.

Moltes gràcies.